

Slovenski Prijatelj.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja po pošti
4 š. na leto.

Št. 5.

15. maja 1865.

XIV. tečaj.

Pridiga za 6. povelikonočno nedeljo.

(Kdor pobožno živeti hoče, se ne sme ljudi bati in sramovati;
gov. J. A—st.)

Tudi vi bote pričevali, ker ste od začetka pri meni." Jan. 25, 27.

V v o d.

Zveličar tirja od svojih učencev, naj da od vere v njega pred celim svetom pričujejo. To pričevanje je bilo pa za nje sila nevarno in težavno. Da bi pa učence na to pripravil in jih s serčnostjo navdal, jim Zveličar napoveduje, kaj jih zavoljo tega pričevanja čaka. Reče jim: Iz shodnic vas bodo devali; ura clo pride, da bo vsak, kleri vas umori, menil, da Bogú službo stori. In to vam bodo storili, ker ne poznajo ne Očeta, ne mene. To pa sem vam govoril, da se spomnite, kedar ura pride, da sem vam jaz to pravil. (Jan. 16, 2—4.)

Aposteljini so šli po celem svetu, in so povsod od Kristusa pričevali, dasiravno so zato zaničevanje in preklinovanje, lakoto in žejo, tepenje in še clo smert prestati morali. (I. Kor. 4, 9—13.) Spomnili so se Gospodovega prerokovanja; vedeli so, da učenec mora zadovoljen biti, če se mu godi, kakor njegovemu učeniku, in hlapec, če se mu godi, kakor njegovemu gospodu. (Mat. 10, 25.) In ker so vedeli, da njih Gospod in Učenik je bil preklinjan, zaničevan, preganjan in umorjen, tudi oni njegovi učenci nič boljsega niso pričakovali. Zato so pred narodi in kralji od Kristusa pričevali, in scer pri časti in nečasti, pri nepoštenju in dobrem imenu, v ranah in v ječah. (II. Kor. 6, 4—8.)

Da bi pač tudi mi ta lep izgled aposteljnov posnemali, in brez strahu pred ljudmi ravno tako od vere v Zveličarja in od pokorščine do njega pričevali! Zakaj če se bomo ljudi bali

in sramovali od vere pričati, in po veri živeti, tudi Jezus na sodni dan ne bo hotel pred svojim nebeškim Očetom od nas pričevati (Mat. 10, 32, 33.), ampak nam bo rekel: V resnici vam povem, jaz vas ne poznam! (Mat, 25, 12.) Kdor torej tej strašni sodbi oditi hoče, naj si v spomin vtisne, in naj se po tem ravna, kar danes rečem: „Kdor pobožno živeti hoče, ne sme se ljudi bati in sramovati.“ Poslušajte!

Razlaga.

Čudno je vendar na svetu! Naj bo kak mož ali žena, kak mladeneč ali dekle, da se ponižno nosi in tiho obnaša, posvetne marne in norčije zaničuje, službo božjo pa — pridno obiskuje; precej ga ljudje zaničljivo zasmehujejo, in si jezike nad njim brusijo. Srečen je tisti, kateri na to ne gleda! Kdor Bogu služiti, svetu pa in njegovemu veselju se odovpe-
dati hoče, naj le nikar družega ne pričakuje, kakor zaničevanje posvetnih ljudi. Prašajte jih vse učnike duhovnega življenja, in enoglasno bodo spoznali, da človeku ni mogoče greh in hudobijo sovražiti, da bi od grešnikov in hudobnežev sovražen ne bil. „Hudobni“, pravi sv. pismo, „imajo gnjusobo nad tistimi, kateri so na pravi poti.“ (Prip. 29, 27.) Življenje pobožnih je vedno očitanje hudobnim; ni torej čudo, da hudobni pobožne zaničujejo in sovražijo. Življenje pobožnega je svetlo ogledalo, v katerem hudobnež vso svojo gerdobo vidi; torej se ni čuditi, da grešniki preganjajo pravične. Kratko ni mogoče, da bi si bogaboječi dopadanje hudobnih pridobili. Iz tega pa tudi lahko sklenete, vi pošteni, pravični kristjani! da niste ne prvi, ne zadnji, ki zavoljo pobožnosti zaničevanje in preganjanje terpite. Že kar svet stoji, se tako godi. Že Abel je bil zavoljo pobožnosti od Kajna sovražen in umorjen. (I. Moz. 4, 4—8.) V Egiptu vidimo Jožefa, katerega je njegov oče zavoljo nedolžnosti in pobožnosti pred vsemi njegovimi brati ljubil, njegovi bratje pa so ga toliko bolj sovražili, in ga clo v Egipt prodali; pa tudi v Egiptu je moral v ketne uklenjen v ječi sedeti, zato ker ni hotel zoper svojega Boga grešiti. (I. Moz. 39, 9.) V Babilonu je bil Daniel levom veržen, zato ker ni hotel družega, kakor le pravega Boga moliti. (Daniel 6.) Suzana je bila k smerti obsojena, zato ker ni hotla v hudobne naklepe

dveh nesramnih starcev privoliti. (Dan. 13.) V Jeruzalemu so farizeji nevoljni na Magdaleno, zato ker je skesana in spokorna k Jezusovim nogam se vergla, in je dražega mazila na njegovo glavo izlila. „Čemu ta potrata?“ šlo je v farizejevi hiši od ust do ust. (Mat. 26, 9.) „In so se togotili nad njo.“ (Mark. 14, 5.) Magdalena je za svojo nečimernost, za mazila, s katerimi je svoje lase mazala, za oblačila, s katerimi je svoje truplo lišpala, veliko več potratila, cele leta je zapravljala, — pa kdo je čez to kaj rekel? Ko je pa le nekoliko tistega, kar je poprej v gréh obérnila, zdaj Gospodu v dar prinesla, vstalo je pa na enkrat mermranje, in rekle se je: Čemu ta potrata?

Tako se že od nekdaj spolnuje, kar sv. Pavi pravi: „Vsi, kateri hočejo pobožno živeti v Kristusu Jezusu, bodo preganjanje terpeli.“ (II. Tim. 3, 12.) Nar bolj se je pa to nad aposteljni spolnovalo. Po Jezusovem nauku, pobožno so živeli, in so si tudi prizadevali druge ljudi k pobožnemu življenju napeljevati? Pa kako se jim je zato godilo? Oni, ki so zavoljo svojega izvoljenja od Kristusa v to odločeni, da bodo enkrat na sodni dan sedeli na dvanajst sedežih, in s Sinom človekovim sodili dvanajstere Izraelove rodove, (Mat. 19, 28.), „oni so bili pred svetom za nar zadnje postavljeni.“ (I. Kor. 4, 9.) Nič drugači se tudi njih nastopnikom ni godilo.

Sv. Atanazija, škofa in cerkvenega učenika, so nečistosti in umorstva obdolžili in zatožili. — Sv. Stanizlaj škof je bil tatvine obdolžen.

Sv. Izidor, kmet, je rad molil, in pridno delal; vsak dan je zjutraj tekel k sveti maši; potlej je šel na delo, in je tako priden bil, da je več storil, kakor njegovi sosedje, kateri so pred delati začeli, in Bog je njegovo delo posebno požegnal. Njegovi sosedje so mu bili zato sovražni, in so ga pri gospodu, ktereга polje je obdeloval, zatožili, da v cerkvi rad tiči in pri delu veliko zamudi. Da gospod vidi, ali je to res, poda se zjutrej z godej na polje, kar vidi namesti Izidorja orati angela dva, in polje Izidorjevo je bilo boljše obdelano, kakor drugih kmetov. Izidor je bil le zavoljo pobožnosti od sosedov preganjan in tožen. Sv. Pankraci mučenec je ajdovskemu cesarju Dioklecijanu naravnost rekel, da njegovi bogovi so bili za-

peljivci in goljufi, pa se mu je s tem tako zameril, da mu je dal glavo odsekati.

Tako se vse stoletja spolnuje, da tisti morajo preganjanje terpeti, kateri hočejo pobožno živeti. Pa zato naj nobeden zmed nas nikar ne žaluje, kedar moramo zavoljo Kristusa preganjanje terpeti; veliko več se moramo veseliti, da se nam taka godi, kakor se je svetnikom božjim, kateri zdaj pred tronom Jagnjeta stojé, (Skrivno razod. 14, 4.), in so zavoljo Kristusa nekdanj na zemlji zaničevani bili. Mi bi si morali prizadevati aposteljne posnemati, od katerih nam sveto pismo pové, da so se veselili, da so za vredne šteti bili zavoljo imena Jezusovega néčast terpeti. (Apost. djanje 5, 41.). Saj nam tudi Jezus sam pravi: „Blagor vam, kedar vas bodo ljudje kleli in preganjali, in vse hudo zoper vas lažnjivo govorili zavoljo mene; veselite se in od veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih; zakaj tako so preganjali preroke, kateri so pred vami bili.“ (I. Pet. 4, 14.) Nasprot pa pravi Jezus: „Gorje vam, kedar vas bodo ljudje hvalili; ravno tako so njih očetje lažnjivim prerokom delali.“ (Luk. 6, 26.) Nad vsemi pravimi kristjani se mora spolniti, kar je Jezus rekel: „Ko bi bili iz sveta, bi svet svoje ljubil; ker pa niste iz sveta, ampak sem vas jaz od sveta odbral, torej vas svet sovraži.“ (Jan. 15, 19.) Svet je Gospoda sovražil in umoril, torej ne more tistih ljubiti, kateri so njegovi učenci. Zato se na grajanje in preganjanje sveta ne sme porajtati, in v tistega se mora zaupati, kateri je svojim aposteljnom rekel: „Na svetu bote britkost imeli; ali zaupajte, jaz sem svet premagal.“ (Jan. 16, 33.)

Já, vi dobri in bogaboječi kristjani! le zaupajte v Gospoda. Zakaj prišel bo enkrat dan, ob katerem bodo vaši zaničevavci in obrekovavci osramoteni. Tisti dan, ko bo trohljivo nestrohljivost obleklo (I. Kor. 15, 53.), takrat bote z veliko serčnostjo tem nasproti stali, kateri so vas stiskali in preganjali. (Modr. 5, 1.) Tam se bo godilo, kakor ob Noetovem času. Noe je prebival v sredi hudobnega ljudstva, in le on in njegova družina so pobožno in sveto živeli. Ko je Bog sklenil, ljudi zavoljo zmiraj večé hudobije pokončati, bil je Noe izvoljen od Boga, da bode otet. Zato mu je Bog zapovedal, naj veliko barko naredi, da bi v njej, kedar povodenj nastopi, rešenje

našel. Kako so pač pobožnega Noeta zasramovali in zaničevali, ko je začel barko narejati, in ljudstvu zažugano pokončanje sveta oznanovati. V začetku so se morebiti ustrašili. Ko je pa 10, 50, poslednjič clo 100 let preteklo, in se žuganje še ni spolnilo, kako so pač Noeta vsakdan zasmehovali, ko je Noe opoldne, ob lepem vremenu v barko šel s svojo družino, in z Noetom vseh žival po dvoje, in ko so se vrata za njim zaperle. — Pa vse drugači je bilo čez sedem dni, ko so se viri brezna prederli, in lijaki neba se odperli. (I. Moz. 7, 11.) Zdaj se je pa vse drugači obrnilo. Zdaj je bil Noe v varnosti, in se je lahko veselil, njegovi zasmehovavci so pa jokali in vpili, prepozno so svojo nejevero in hudobijo obžalovali, in nesrečno v vodi poginili. Za ktereга je bilo zdaj boljši za Noeta, ki je toliko časa zaničevan bil, ali za njegove zaničevavce in zasmehovavce? Taka se bo godila tudi tisti veliki dan, ko se bodo nebeške moči gibale. (Luk. 21, 26.) Zdaj so pravični kakor neumneži zasmehovani, zaničevani, zasramovani in preganjani, to da to le malo časa terpi. Kedar bo sodni dan svet v ognju konec jemal, kakor nekđaj v potopu, takrat bo hudobnim vsa pomoč odtegnjena, kakor ljudem ob času Noeta. Takrat bodo jokali, na vse strani tekali, okoli sebe gledali, da bi kakega pomočnika našli, pa nobenega pomočnika ne bo, kakor ga tudi ob času vesoljnega potopa ni bilo. Pravični pa bodo z veliko serčnostjo njim nasproti stali, in brez strahu gledali, kako bo med strašnimi znamenji svet konec vzela, in kako bodo hudobni med jokom in tulenjem v pekel pahnjeni.

S k l e p.

O veliki in od pobožnih težko pričakovani dan! kdaj boš se prišel? Kristijani! kmalo bo prišel. Zakaj naše življenje je kratko. Zato le radi prenašajte kratko pozemeljsko terpljenje.

Kedar nas ljudje zaničujejo in preganjajo, spominjajmo se tiste tolažbe, ktero je nekđaj Bog Izraelskemu ljudstvu po pre-roku Izaiju (51, 6. 8.) dal: „Ne bojte se, kedar vas ljudje zasramujejo, tudi se ne vstrašite njih kletve. Zakaj kakor oblačilo jih bo červ jedel, in kakor volno jih bo molj snedel; moje zveličanje pa bo vekomej ostalo, in moja pravica od roda do roda.“ Amen.

Pridiga za binkoštno nedeljo.

(Kakošno mora biti naše serce, da pride sv. Duh vanj in ostane v njem? Gov. L. A.)

„Prišla bova k njemu in pri njem prebivala.“ Jan. 14, 23.

V v o d.

Preden se je ločil Jezus na Oljski gori od svojih ljubih aposteljnov in šel v nebesa, jim je rekel, naj gredo v Jeruzalem in ostanejo ondi tako dolgo, da jim bo poslal sv. Duha. Bilo je ravno današnje nedeljo. Ljudi je bilo iz vseh krajev silno veliko veliko v Jeruzalemu zavoljo binkoštnih praznikov. Aposteljni so bili zaperti v neki hiši iz strahu pred Judi, kar vstane okoli devete ure zjutraj nanagloma šum iz neba, kakor prihajajočega silnega piša, in je napolnil vso hišo, kjer so sedeli in so se jim prikazali razdeljeni jeziki ognjeni in so se spustili nad vsacega posebej. In vsi so bili napolnjeni s sv. Duhom, jeli so govoriti mnoge jezike ter serčno oznanovali križanega Jezusa.

Ljubi moji! tudi nam je poslal Jezus sv. Duha, tudi v naše serca hoče priti, v nas prebivati in nas napolniti s svojimi nebeškimi darovi. O blagor vsakemu, v kogar sercé pride sv. Duh, še bolj blagor pa tistemu, v kogar sercu sv. Duh tudi ostane in prebiva.

Stara in lepa navada je, kedar pričakujemo kacega imenitnega gosta, da hišo lepo posnažimo in pometemo, stole in mizo pomijemo in vse čedno pospravimo, da spodobno sprejmemo gosta in mu napravimo lepo prebivališče. Glejte, naše serca imajo biti prebivališče sv. Duha, nam veljajo Jezusove besede, ki jih je govoril od sv. Duha: „Prišla bova k njemu in pri njem prebivala.“ Vpraša se pa pri teh besedah, h komu da pride sv. Duh in pri kom da prebiva? Sv. Duh pride k nekterim, pa ne ostane pri njih, k nekterim pa ne pride samo, ampak tudi ostane pri njih. Zato Vam bom pokazal:

1. Da sv. Duh je čist Duh in pride samo v čisto serce,

2. sv. Duh ni nečist Duh, zato ne pride in ne prebiva v nečistem grešnem sercu.

Iz prvega dela se bomo učili, kaj nam je storiti, da pride sv. Duh v nas; iz drugega pa, kaj nam je storiti, da sv. Duh tudi ostane v nas. Ti pa, o sv. Duh, razsvetli in ogrej naše serca za božjo besedo in očisti jih z ognjem svoje ljubezni.

Razlaga.

1. Sv. Duh je čist duh in pride samo v čisto serce.

Cerkveni učeni prikladajo Bogu sv. Duhu mnoge in prelepe imena. Med drugim ga imenujejo „čistega Duha“, „Duha čistosti“. Imenujejo ga pa čistega Duha prvič zato, ker se izhaja od vekomej kakor čista ljubezen od Boga Očeta in od Boga Sina, in drugič zato, ker očiščuje pripravne serca grešnih madežev in prebiva s posvečujočo milostjo božjo samo v tistih, kateri so čistega serca. Tako uči sv. Tomaž Vilanovski: „Od trojnega Duha govori sv. pismo, namreč od božjega duha, od posvetnega duha in od mesenega duha; odpovej se posvetnemu in mesenemu, da prejmeš božjega Duha, in precej pove tudi, zakaj? zato namreč, „ker posvetni in meseni duh sovražita božjega in ne morejo vsi trije skupej prebivati. Kdor se zamakne v posvetne opravila, kdor se omadeževa z meseno nesramnostjo, v takega ne pride prebivati sv. Duh, ki ljubi le mir in čistost.“ Zato pa postavljajo nam pred oči sv. Duha v podobi belega golobčka, ker golob je znamenje čistosti, kar nas uči, da sv. Duh ljubi le čistost in ne more priti v nečisto grešno serce. Ko je bila po vesoljnem potopu voda že nekoliko vpadla, bil je izpustil Noe iz barke goloba, da bi zvedel, če se je že voda vsa usušila. Ker je pa bila zemlja še vsa nesnažna, se je vernil hitro golob nazaj v barko. Kakor Noe nekdanj iz barke, tako nam pošilja Bog še zdaj z nebes svojega sv. Duha, naj bi prebival v nas in nas napolnil s svojimi božjimi darovi. Kjer pa najde z grehi omadežano serce, ondi ne more prebivati, ampak se verne, kakor nekdanj Noetov golob v barko, nazaj v nebesa. Sv. Ambrož pravi: „Golob se ni vsedel na

blatno zemljo, ne na gnile smerdljive trupla, tako ne pride sv. Duh prebivat v meseno in hudobno dušo.“ In sv. Bonaventura pravi: „Nikdar ne pride sv. Duh v serce, dokler je pregreha v njem.“

Vse to je dobro spoznal sv. Peter. Ko je bil binkoštno nedeljo napolnjen s sv. Duhom, začel je Judom oznanovati božjo besedo še tisti dan, očital jim je z oestro besedo njih terdovratno hudobijo, da so Jezusa, božjega Sina umorili, z namenom, da bi se spreobrnili in bili vredni prejeti sv. Duha. Petrove besede so jim serce pretresle, tako, da so uprašali aposteljne: „Povejte nam bratje, kaj nam je storiti?“ po toliki hudobiji, da prejmemo tudi mi sv. Duha. Peter pa jim je odgovoril: „Delajte pokoro in vsak izmed vas naj se da kerstiti v Jezusovem imenu in boste prejeli sv. Duha.“ Prav ima torej sv. Avguštin, ki pravi: „Prečistemu Gospodu se spodobi tudi prav čisto prebivališče“, kjer je to, ondi je tudi sv. Duh, Duh čistosti.

Da spoznamo to resnico prav za terdo, pomislimo le prigodbo današnjega dneva. Kdo so bili tisti, ki so prvi prejeli sv. Duha? Ti so bili: Marija, prečista devica, mati lepe ljubezni, nedolžni in pravični ali pa vsaj spokorjeni aposteljni in izvoljeni učenci Jezusovi, pobožne in bogaboječe žene, ki so bili vsi zbrani z Marijo, Jezusovo deviško materjo v eni hiši v Jeruzalemu, sv. Peter, ki je bil že z britkimi solzami opral svojo slabost, ko je bil Jezusa zatajil, sv. Matevž, ki se ni več vrnil nazaj v nevarnost, cestnino pobirat in komu kako krivico naredit, sv. Janez, ki je deviško čistost zmeraj neomadežano ohranil. Ti, ali nedolžni in pravični, ali pa spokorjeni so prejeli sv. Duha, ki jih je napolnil z nebeškimi darovi. Tako je torej res, da pride sv. Duh, ker je čisti Duh, samo v čiste serca.

2. Sv. Duh ni nečisti Duh, zato ne pride in ne prebiva v nečistem sercu.

Kjer je greh, ondi ni sv. Duha, in sv. Duh prebiva v človeku samo tako dolgo, dokler se v greh nazaj ne poverne. Kedar se očisti grešnik svojih grohov s pravim kesanjem in z resnično pokoro, in prejme sv. Duha v svoje serce, mora

se varovati, da se ne poverne nazaj v prejšnje grehe, in mora vse svoje misli in moči obrniti v to, da je stanoviten v dobrem, in da ohrani v sebi sv. Duha z njegovimi milostmi, ker, kakor pravi sv. Gregor, sv. Duh pride v nektere, v tiste namreč, kateri so očistili svojo vest v zakramentu svete pokore, pa ne ostane v njih, ker zapusté pot pravičnosti in se povernejo nazaj v svoje prejšnje smertne grehe; kakor namreč sv. Dub, Duh čistosti, ne more priti v nečisto serce, tako tudi ne more in noče On sovražnik greha, v grešnem sercu prebivati, ker kakor pravi sv. pismo (modr. 1, 4.): „Modrost ne gre v hudovoljno dušo in tudi ne prebiva v telesu, katero je grehom vdano“, in naprej: „zakaj sveti Duh (učenik) modrosti beži od hinavca in se odtegne od nespametnih misli, in kamor pride hudoba, odžene njega“, (1, 5.) in sv. Hieronim pravi: „Kakor ne pride modrost v hudobno dušo, tako beži tudi sv. Duh iz človeka, ki je grehom vdan.“

Izglede tega imamo v sv. pismu nad kraljem Savlom, Davidom in nad Izraelci. Od Savla pravi sv. pismo (1. kralj. 9.) da je dober mož, da boljšega ni bilo med Izraelci, zato ga je bil pa tudi sv. Duh napolnil s svojo milostjo, da je slavno vladal izraelsko ljudstvo. Kako dolgo pa je bil Savl tak ostal? Le tako dolgo, dokler je hodil po potu pravice. Kakor hitro je pa to zapustil, zapustil ga je tudi Duh Gospodov (I. kr. 16.) in ko ga je te zapustil, začel je Savl, napihnjen nevošljivosti in častizelnosti divjati, po življenji streči nedolžnemu Davidu, ni imel več sreče v vojski, in je na zadnje sam sebe umoril na duši in na telesu. In to vse, ker ga je bil sv. Duh zapustil zavolj njegovih grehov.

Enako se je godilo tudi Davidu. On je bil s perva mož po volji božji in njegovo dušo je napolnoval in vladal sv. Duh. Ko se je bil pa zagledal v Betzabejo, Urijevo ženo in se kmalo potem omadežal z dvojno hudobijo, ga je zapustil sv. Duh s svojo milostjo, ker je bil omadežal dušo in telo s prešestvom in umorom, pravi sv. Bazilij.

Izraelcom je rekel prerok Izaija po navdihovanji sv. Duha: „Vaše pregrehe so vas in vašega Boga narazen ločile, in vaši grehi so zakrili njegovo obličje pred vami, da vas ne usliši.“

Zakaj vaše roke so ognjušene s kervijo, in vaše persi s krivico, vaše ustnice se lažejo in vaš jezik govori krivico.“ (59,2—3.)

Da pa sv. Duh ne pride in ne prebiva v pregrešnem sercu, je vzrok ta, ker ljubi čisti Duh le čisto dušo in serce in se ž njim sklene, nasproti pa ne more čisti Duh ljubiti z grehom oskrunjene duše in ne v njej prebivati, ker On sovraži hudobnega in njegovo hudobijo, in kogar On sovraži, ga tudi zapusti in ne prebiva v njem. Res je torej, da sv. Duh je čist Duh in pride samo v čisto serce, in sv. Duh ni nečist Duh, zato ne pride v grešno serce in ne prebiva v njem.

S k l e p.

Preglej torej kristjan, te svete dni svoje serce, izprašuj se skerbno, ali je čisto in torej vredno prebivališče sv. Duha? Ako najdeš v njem ta ali uni madež, prosi s spokornim kraljem Davidom, naj ti Bog vstvari čisto serce in naj ponovi v tebi svojega Duha. Očisti svojo vest v zakramentu svete pokore, vari se nazaj pasti v prejšne grehe, bodi v vsem svojim djanji in nehanji čist in sramožljiv, in sv. Duh bo prebival v tebi s svojo milostjo, On te bo poterdoval v dobrem in vodil po potu resnice in pravice srečno proti večni domovini. Amen.

Pridiga za binkoštni ponedeljek.

(Svetost prvih, hudobija sedajnih kristjanov; gov. M. T.)

„To pa je sodba, ker je luč prišla na svet, pa so ljudje bolj ljubili temo, kakor luč, zakaj njih dela so bile hude.“ Jan. 3, 19.

1904

V v o d.

Oddelek današnjega sv. evangelja je nekoliko tistega pogovora, ki ga je imel Kristus z Nikodemom, nekim imenitnim nčenikom Judovske šole in udom velikega Judovskega svetovavstva. Ko mu je Kristus razložil, da le tisti, ki je v vodi in v Duhu prerojen, da postane popolnoma spremenjen in nov človek, zamore delež imeti v božjem kraljestvu, mu je še pristavil, da ne le Judje, ker so Abrahamovi otroci in kteremu je Bog to obljubo dal, ampak vsi narodi so v to božje kraljestvo

poklicani. „Zakaj tako je Bog svet ljubil, da je dal svojega edinorojenega sinu, da, kdor vanj veruje, ne bo pogubljen, temuč ima večno življenje.“ Na dalje je Kristus še Nikodemu pravil, da jih bo veliko taci, ki te vere v sinu božjega ne bodo hotli sprejeti, in bodo temo bolj ljubili, kakor luč, rajše živeli po gnanji svojega popačenega poželenja, kakor po resnicah svete vere. Njih terdovratnost torej, s katero se bodo gnadam sv. Duha vstavljali, bo kriva njih pogubljenja.

Kako srečni so torej, kateri hodijo za lučjo svete vere, ki jo je Kristus na svet prinesel, in s katero nam sedaj sv. Duh na potu v zveličanje sveti, nas pa tudi ž njo k vsemu dobremu ogreva! Nasproti pa, kako nesrečni so tisti, ki svoje oči od te luči obračajo, in se dajo ponočnim vešam slepiti in motiti, da zajdejo v večne teme!

To bomo vidili nad življenjem prvih in pa nad življenjem sedanjih kristjanov. Terdim namreč, da ravno zato so prvi kristjani tako sveto živeli, ker so se skozi in skozi dali sv. Duhu voditi. Temu nasproti pa so ravno za tega del sedanji kristjani polni budobij, ker se preveč dajo posvetnemu duhu slepiti.

Iz tega bomo vidili, kako modri da so bili nekdanji, in kako slepi da so sedanji kristjani; pripravite se!

Razlaga.

Znano nam je, kakóšne čuda da je sv. Duh nad apostelne delal. Pred njegovim prihodom pa, pravi sv. evang. Lukež (18.) od vsega tega niso nič umeli, kar jim je Jezus pravil. Spodtikovali so se nad njegovo nizkostjo in nad njegovim uboštvom; njegov križ jim je bil v pohujšanje, in vse njegove obljube so se jim dozdevale, kakor prazni marnji. Na mesto pravega odrešenja iz peklenske sužnosti so pričakovali odrešenja iz Rimljanskega jarma in sužnosti vseh družih kraljestev. In kolikorkrat jim je Sin božji pravil, kako potrebno da je terpljenje, kako zaslužljivo uboštvó in preganjanje; ali, da naj vse razžaljenja svojemu bližnjemu odpustimo, so jim bile to same vganjke, katerih niso mogli rešiti. Zakaj pa to?

Zato, ker se Duha od zgorej niso prejeli. Še le tá jih je vse resnice ucil in jih vsega opomnil, ker kot jim je Kristus pravil. Sedaj so se jim oči odperle, da je bolje biti najmanjši služabnik v božjem, kakor pa prvi gospod v kakem pozemeljskem kraljestvu. Kristusov križ jim postane največa modrost, s katero se zamorejo pred svetom hvaliti. Sovražnikom priznati in jim vse razžaljenja iz serca odpuščati jim ni več znamenje slabosti, ker ravno iz tega zamorejo zmeriti, kako velik in močnodušen da je keršanski duh. Posvetno bogastvo jim niso več neprecenljivi, darovi, ker spoznajo, da je bolj zveličavno, ubogemu biti in pomanjkanje terpeti. — Od vsega tega nam djanje apostelnov daje obilno spričevanja.

3. 1. Pa ne le od apostelnov in njih učencev, ampak sploh od prvih kristjanov kaj enakega beremo, zlasti od njih otročjega strahu božjega, od njih evangeljske ljubezni do bližnjega, in od njih velikodušnega zaničevanja vsega posvetnega.

a) Pervo, česar jim je sv. Duh vdihnil, je bil njih otročji strah božji. Takrat kristjana se imenovati, ter povsod zaničevanemu in zasramovanemu biti, bilo je vse eno. Pa vendar so se Boga bolj bali, kakor vseh krivic, vsega zaničevanja, vsake sramote, tepenja in smerti. Ja veselili celo so se in radovali, ako so za voljo pravičnosti preganjanje terpeti.

Zraven zaničevanja terpeli so velikrat največje uboštvo. Spodili so jih iz hiš in posestev in se njih premoženja polakomnili. Prepustili so jih gladu in stradanju, v ovčjih in kozjih kožah so se po jamah in puščavah potikali. Ali od sv. Duha poterjeni so rajše zunaj doma v revščini prebili, rajše v največem pomanjkanju ječali, žejo, lakoto, nagoto in smert preterpeli, kakor pa Boga s kacicm grehom razžalili. Vse to pa ne iz hlapčevskega, ampak iz otročjega strahu, to je: iz ljubezni do Boga. Bogu za ljubo so vse popustili, svoje hiše, njive, travnike, nograde prodali; in denar k nogam apostelnov položili. Bogu za ljubo so se ne le prepovedanega, ampak celo pripuščenega veselja ogibali; bolj pred priložnostjo v greh, kakor pred nevarno kugo bežali. In ako je kdo iz slabosti v kak greh padel, kako spokorne in poterte jih je storil ta

otročji strah, dokler so z gorečimi molitvami, ojstriimi posti in solzami razžaljenega Boga potolažili.

b) Drugič jim je sv. Duh vdihnil pravo keršansko ljubezen do bližnjega. „Vsi“, pravi sveto pismo, „so bili eno serce in ena duša“; vsi ena družina, zgoli bratje in sestre, vsi enih misli, vsi enega duha. Drug od drugega se je bolj v gorečnosti vnemal, dobro delati, in mislil si je vsak, da je dan zanj zgubljen, kedar ni imel prilike, svoje roke odpreti in dobrote deliti. Ako je žalost zatemnila obraz bližnjega, vsi so stali pripravljeni, oveseliti ga. Je ktereга kaka nesreča zadela, bilo jih je sto pripravljenih na njegovo pomoč. In iz te ljubezni niso bili celo njih največi sovražniki izpahnjeni, velikoveč so jim njih krivice in razžaljenja z dobrotami povračevali. Zakaj duh božji jih je učil, da je Bog vseh oče, da smo prijatli in sovražniki vsi bratje in sestre, da je rojak kakor plujec s Kristusovo predrago kervijo odrešen, in da brez take delavne ljubezni do bližnjega, ki med Judom in ajdom nič razločka ne pozna, ne more nihče zveličan biti.

c) In kaj naj še govorim od velikodušnega zaničevanja vsega posvetnega, ki je bilo delo sv. Duha v sercih prvih kristjanov? Ves svet v njihovih očeh ni bil nič drugega, kakor ptuja dežela, ktero so morali preromati. Vedoč, da za kratkim, časnim življenjem pride boljše, večno življenje, niso se za minljivosti sveta nič pečali. Vedoč, da bodo v nebesih vsega v obilnosti imeli, bili so na svetu z malim zadovoljni. Spoznavši, da se bogastva tega sveta z nebeškim veseljem nikakor ne dajo meriti, časne sreče niso nikomur zavidali. Ako so videli hiše hudobnih z zlatom in srebrom napolnjene, nad tem niso tožili, zakaj večnost, ki jim je bila vedno pred očmi, rešila jim je vse te uganjke in zastavice. Ako se jim je hudo godilo, mislili so si: „Vse terpljenje sedajnega časa se ne dá meriti s prihodno častjo, ki bo nad nami razodeta.“ (Rimlj. 8, 18.) Jim je šlo dobro in po sreči, mislili so: Čemu to, ako so skrinje zlata in srebra polne, ali me škerlat odeva, ali dežele in kraljestva pred mé na kolena padajo? „Nič nisem na ta svet prinesel, nič tudi z njega sebo ne ponesem.“ Zato naj mi bo bogastvo le pripomoček v zveličanje. Svojega serca

pa nočem na njega navezovati, temuč tako skozi časno iti, da večnega ne zgrešim.

Tako je bilo življenje prvih kristjanov, zato, ker so se dali sv. Duhu voditi. O da bi pač tega sv. Duha v naših časih duh tega sveta ne bil pregnal iz src sedanjih kristjanov, ker ravno zavoljo tega duha so sedanji kristjani polni pregreh in hudobij.

2. Kakor ste si luč in tema, ali ogenj in voda nasproti, tako je duh sveta nasproti sv. Duhu. Ta sv. Duh je sicer prišel na svet, da je obnovil vse obličje zemlje. Ali satan, ta poglavar teme, ki je vse skozi sovražnik božjih del in lakomnik svoje časti, znašel je pripomoček, svet z ravno nasprotnim duhom, z duhom zvijače, goljufije, krivice in oslepljenja spriditi in pogubiti. In tega duha je še celo sedanje keršanstvo se navzelo, da smemo reči: Duh sveta večidel sedanje kristjane vodi in vlada; s tem duhom se hvatijo in ponašajo, tega duha drug drugemu vdihujejo.

a) Duh sveta je vodnik in vladar veliko kristjanom. To je tisti duh, ki seže in navade vpeljuje, in ki se pri vseh delih in početjih za svet vprašuje, ja še celo Bogu bi se rada po tem duhu služba opravljala. Ker je pa ta duh — duh laži, zmot, goljufije in hinavščine, se samo ob sebi umeje, da na svetu ni družega, kot hinavščina in slepotija; hinavska hvala, hinavska čast, hinavska pravičnost, hinavska odkritoserčnost, hinavska beseda, hinavska prijaznost; pa tudi lažnjive spreobrenjenja, lažnjive pobožnosti, lažnjivo poniževanje, lažnjiva gorečnost za Boga, lažnjiva ljubezen do bližnjega, lažnjive, in torej božjeropne spovedi in obhajila.

Od tod prihaja, da jih veliko nič drugega ne premišlja, kakor bližnjega ukaniti in spodriniti: skrivati, kar so v resnici, in kazati, kar nikoli nišo bili in ne bodo. Od tod, da so za voljo naj manjšega dobička k lažem, utajbam in krivim prisegam pripravljani; od tod odertije pri posojilih, zatiranje ubozih, zadrževanje in utergovanje zasluženega plačila, tako, da je svet skorej zgoli slepotija in krivica, kjer se poštenost, odkritoserčnost in pravičnost pod noge meče.

b) S takim duhom se jih pa še veliko med kristjani hvali in ponaša, misleč, da v njihovih možganih je bolj svetla luč prižgana, kakor so bili goreči jeziki nad glavami apostelnov. Dar njih umnosti je tako velik, da nič poduka, nič svarjenja ne potrebujejo. Njih modrost tolika, da vedó vso učenost, več kakor vé sveta cerkev po navdihovanji sv. Duha. Dar njih pobožnosti takšen, da mislijo, da jim nebesa ne morejo spodleteti, in da jih bodo dosegli, akoravno svojemu nagnjenju nikoli nič ne odrekó; njih strah božji pa je v tem, da se jim mora le od božjega usmiljenja in njegove ljubezni, ne pa tudi od Njegove pravíčnosti govoriti, in vsem krivovercom in nevernikom, Judom, Turkom in Ajdom nebeške vrata odpreti.

c) Najhujše pa je še to, ker tega duha še družim navdihujejo. Prijatelj se ga navzame od prijatelja, mladenec od svojih tovaršev, posvetne hčere od svojih enacih tovaršic. Še celo starši ga svojim otrokom kot za njihovo dedščino zapusté. Na mesto nauka, da naj po sveti veri živé, pridno molijo in delajo, krotki, pohlevni, poterpežljivi bodo, svojo nedolžnost varujejo, bližnjemu razžaljenje prizanašajo, sami sebe zatajujejo in svoje križe in težave voljno prenašajo; — na mesto teh in enacih naukov priporočajo, kako naj si prizadevajo obogateti, ker na svetu bodo le tolikanj veljali, kolikor bodo plačali. Ker s svetom živé, morajo se po svetu in njegovih navadah ravnati, če hočejo, da ne bodo za terciarje in svetopetce veljali; poganjati se morajo za svojo čast, in nad bližnjim se dobro znositi, kolikorkrat kakošno opravljanje ali obrekovanje pride in se jim kaka krivica zgodi, če ne, pravijo, bodo vsi po vas teptali.

Tako je torej v vsem življenji sedanjih kristjanov polno posvetnega duha; on je njih vodnik in poglavar.

S k l e p.

5/ Mi pa, ljubi moji! nismo prejeli duha tega sveta, pravi apostelj, ampak duha Očetovega od zgoraj. Zato še sedaj Očeta prošimo, naj nam tega svobjega sv. Duha dodelí, ki je, kakor smo nad prvimi kristjani vidili, duh otročjega strahu

božjega, prave kerščanske ljubezni in duh velikodušnega zaničevanja vsega posvetnega; duha tega sveta pa, ki je duh laži, zvijač, goljufij, zmot in hinavščine, naj prežene iz naših src, da se bomo ne le, kot kristjani, imenovali, ampak tudi v resnici postanemo otroci božji. Amen.

Pridiga za praznik presvete Trojice ali 1. pobinkošno nedeljo.

(Šege pri sv. kerstu; gov. J. Sk.)

„Pojdite in učite vse narode, in keršćujte jih v imenu Očeta, in Sina in svetega Duha!“ Mat. 28, 19.

V v o d.

Kristjan! ti imaš morebiti prav ljubeznivega in skerbnega očeta? Kajne, da ti takrat, kedar se od doma kam na daljni pot podajo, živo priporočajo, kar jim nar bolj na sercu leži? Tacega skerbnega očeta nam današnje sveto evangelje kaže, in kdo je ta skerbni oče? Naš zveličar Jezus Kristus je, ki na oljski gori od svojih žalostnih učencev slovo jemlje, ker dotekel je čas, da se poda spet k svojem Očetu v daljno deželo, v nebeški Jeruzalem. Pa nekaj posebnega, važnega mu leži na sercu. To jim še hoče izročiti, zatorej jim slovesno reče: „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji, in ravno to oblast tudi jaz vam dam. Pojdite po celem svetu, nosite mir vsem ljudem, storite jih moje srečne učence! Kakor oznanovavci božjega mira mi jih pridobite ne po sili, z mečem ali ognjem, ne s srebrom in zlatom, ampak z živo besedo svojih pridig! Učite vse narode, učite jih, da jih je Bog Oče stvaril, Bog Sin odrešil in Bog sv. Duh posvetil. In če bodo sprejeli moj nauk; če bodo hotli Boga spoznati in ljubiti, storite jih po vidnem znamenju, namreč po sv. kerstu, otroke mojega nebeškega Očeta, moje brate in ljubeje sv. Duha. Keršćujte jih v imenu Očeta, in Sina in sv. Duha. Kdor bo veroval in bo keršćen, ta bo tudi zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen. Pa k zveličanju še ni zadosti sama vera, ampak tudi

goreča ljubezen; ljubi me pa le tisti, ki spolnuje moje zapovedi; zato rej jih učite tudi vse deržati, karkoli sem vam zapovedal. Da pa pri svojem težkem in trudapolnem poslu ne opešate, ostanem nevidljivo z vami vse dni noter do konca sveta.“

Tudi mi, ljubeznivi! smo bili tako srečni, da smo bili kerščeni v imenu Boga Očeta, Boga Sina in Boga sv. Duha. Veste pa že, da sv. kerst je zakrament, t. j. vidno znamenje, s katerim je pa sklenjena nevidljiva gnada božja; znano vam je tudi, da sv. kerst je prvi in naj potrebnisi zakrament, v katerem se človek z vodo in božjo besedo od izvirnega greha in od vseh drugih storjenih grehov, če jih je kaj pred kerstom storil, očisti, in v Kristusu kakor nova stvar prerodi in posveti.

Kristjani! prejeli ste že vsi ta sv. zakrament, pa bili ste takrat še majhni, in niste zastopili in vidili šeg ali ceremonij, ktere je sveta cerkev na Kristusovo povelje s tim zakramentom sklenila. Zdaj pa ste že odrastli in gotovo so že nekteri izmed vas kot botri in botre pri svetem kerstu pričujoči bili in so vidili tudi šege, ktere se tam opravljajo. Pa dovolite mi, ljubeznivi! da vas danes nekaj pobaram: Ali pa tudi veste, kaj te šege pomenjajo? Iz tega vprašanja že lahko vgsnete, kaj je danes moj namen. Namenil sem namreč, vam zaporedoma razlagati „šege, ktere se pri svetem kerstu opravljajo.“ Učenega govorjenja seer ne bote slišeli, pa vendar, kar vam bom govoril, bom govoril iz dobrega namena, in začnem danes z razlaganjem šeg, ktere pri svetem kerstu vidite.

Da pa ta poduk ne bo brez sadu ostal, nas blagoslovi k našemu delu ti presveta Trojica, Bog Oče, Sin in sv. Duh!

Razlaga.

1. Pri svetem kerstu ste postali udje svete katoljske cerkve. Kedar človek luč sveta zagleda, ga botri k cerkvi prinesó. Pa kakor se godi pri imenitnih gospodih, pri kraljih in cesarjih, da stoji straža na vratih in nobenega noter ne pusti, preden se izpriča, kdo in kaj da je, ravno tako se godi tudi pri cerkvi. Mašnik, čuvaj cerkve božje, vstopi se pred vrata, kakor bi hotel reči: „Do tu sem,

pa dalej ne! Ti še ne smeš k ženitovanju, ker še nimaš svatovskega oblačila. Ti si še v grehu, otrok božje jeze in ne smeš v cerkev, kamor le kristjani zahajajo!“ Zategadel, ljubeznivi! vas vaši botri niso precej v cerkev nesli, ampak so zunaj cerkve morali z vami počakati. Še le po svetem kerstu ste postali udje svete katoliške cerkve, sv. kerst vam je odperl vrata do nebeškega kraljestva.

Koroški vojvoda Ingo je v letu 791 veliko gostijo napravil. K tej gostiji je povabil veliko svojih žlahtnikov, grofov, baronov in knezov, ki so bili pa še neverniki; z njimi vred je povabil pa tudi veliko vbozih kmetov in pridnih delavcev, ki so pa že sveto katoliško vero sprejeli. In glejte, kaj stori pobožni vojvoda: Pregerniti je zapovedal več miz na dvorišču, in k tim mizam so se morali neverni žlahtniki vsesti, in zdaj ukaže jim postreči s črnim, terdim kruhom, s slabim mesóm in vinom v persternih posodah; revne keršanske kmetiče pa povabi k svoji mizi in jim postreže z najboljšim vinom v zlatih in srebernih posodah, z najboljšo jedjo in pijačo. Silno je to žlahtnike razkačilo, jezni in togotni stopijo zdaj pred vojvoda in ga začnejo barati, zakaj jih je toliko osramotil? Vojvoda jim pa mirno reče: „Nikarte se čuditi, da sem tako storil! Glejte ti so scer revni na časnem premoženju, pa bogati na božji gnadi, ktero so pri sv. kerstu prejeli; — ti so otroci božji in dediči nebeškega kraljestva; jaz jih vse spoznam za svoje brate. — Vi pa, scer bogati na časnem premoženju, ste silno revni na duši, ktera je še v izvirnem grehu in v mnogih družih grehah zakopana; vi še molike molite in ste sužni peklenškega sovražnika. Kako se torej zamorete čuditi, da jaz te svoje brate bolj počastim, kakor vas?“ Glejte: Dobra beseda tudi dobro meslo najde. Neverni žlahtniki so spoznali svojo zmoto, dali so se v keršanski veri podučiti in so bili od Solnogradškega škofa Arnota kerščeni.

2. Prejeli ste, ljubeznivil pri sv. kerstu tudi imé kakšnega svetnika ali svetnice.

Pa kaj se vam zdi, zakaj je vendar človek stvarjen? Morebiti zato, da bi si le bogastvo in zaklade nabiral, ktere moli ali červi snedó, ali da bi le za posvetnim veseljem in posvetno častjo letal? O naka! Mi smo stvarjeni, da bi

Boga, večno resnico, spoznali, Njega naj večo dobroto ljubili, Njemu služili, sveto na svetu živeli in se enkrat v nebesih z vsemi izvoljenimi veselili. Ali da kratko rečem: Zato, da bi tako sveto živeli kakor svetnik, kterega imé pri svetem kerstu zadobimo. Zato barajo mašnik botre: „Kako bo imé temu otroku?“ In botri povejo imé kakšnega svetnika, postavim: Janez. Zamolčati ne smem tukaj slabe navade nekterih botrov, ki otrokom imena dajejo, da jih ne najdeš v nobeni pratiki, imena ajdovske ali take, da ničesar ne pomenjajo.

Kristjani! prejeli ste pri sv. kerstu imé kakšnega svetnika, da postane vaš varh in vam s svojim lepim izgledom prijazno v nebesa sveti. In svetnika, kterega ime nosite, imenujete svojega patrona. O kako vendar smo pa tudi potrebni, da nam svetniki božji na strani stojijo, ker imamo sovražnikov kakor listja in trave, s kterimi se moramo vojskovati. Kaj pa tirjajo naši patroni od nas? Druzega ne, kakor da njih lepe izgledu posnemamo. Iz nebeških višav nam nasproti kličejo: „O Adamovi otroci, ki se še po viharnem morju vozite, serčno se vojskujte zoper tri mogočne sovražnike: zoper grešno poželenje, svet in hudiča! Zmagali smo z božjo gnado mi, zmagali bote tudi vi; in v nebesih že vas čaka lepa krona zmage!“

3. Sprejeli ste pri svetem kerstu dar svete vere, ki nam sveti v svete nebesa.

Duhovnik vpraša dalej: Janez kaj želiš od cerkve božje? In botri namesto otroka odgovoré: Sveto vero. Kaj ti da vera? In botri odgovoré: Večno življenje. Ako hočeš v večno življenje iti, duhovnik dalej govori, spolnuj zapovedi. Ljubi Boga, svojega Gospoda iz vsega svojega serca, iz vse duše in moči, in bližnjega kakor samega sebe. Rekel sem že, da naš cilj in konec na svetu je: Boga spoznati, njemu služiti in enkrat nebeško zveličanje zadobiti. Kdo nas pa uči Boga prav spoznati? In na to vsak otrok lahko odgovóri: Sveta vera. Kedar gre rudokop v jamo, vzeme seboj luč. Čemu mu je luč, sami dobro veste. Torej, kakor luč jamo razsvetljuje, tudi sveta vera človeško dušo, da spozna Boga, svojega Gospoda. S čem pa zamoremó Bogu nar bolj služiti? S tim, da spolnujemo njegove zapovedi. Vse zapovedi so pa

zapopadene v dveh zapovedih ljubezni: „Ljubi Boga čez vse in svojega bližnjega, kakor samega sebe.“

Premislite, ljubeznivi! večkrat dolžnosti, ktere ste pri sv. kerstu prevzeli! Večkrat rečete: Vse terdno in živo verujemo, kar je Bog razodel. Pa ali vam je ta vaša vera, ki kakor sonce vašo pamet razsvetljuje, tudi že serce napolnila z ljubeznijo do Boga in bližnjega? Vi veste, da vera brez dobrih del ni živa, temveč mrtva; zato pravi sv. Jakob: „Kakor je telo brez duše mrtvo, tako je tudi vera brez del mrtva.“ Kaj ti pomaga nar lepša lampa brez olja. Tudi vera ti ničesar ne pomaga, če tudi po njej ne živiš. Poslušaj, kako ti veliki svetnik, sv. Avguštin, na serce govori: „Primi v roko svetilo, t. j. sv. vero; in v tem svetilu naj ti gori ljubezen, ktera ti bo pokazala, kaj imaš storiti, kaj opustiti.“

4. Tudi ste postali pri svetem kerstu tempelj sv. Duha. V ta spomin duhoven trikrat dahne v obličje otroku in reče: „Pojdi iz njega nečisti duh, in daj prostor sv. Duhu!“ Kakor je dihnul stvarnik nebes in zemlje v Adama in mu tako dušo dal; in kakor je dihnul Jezus v svoje apostole in jim tako sv. Duha podelil; ravno tako je tudi duhovnik pri svetem kerstu v vas dihnul v spomin, da pri svetem kerstu ste prejeli gnado sv. Duha. Iz vode in iz sv. Duha ste bili v Kristusu na novo rojeni in za večno življenje odločeni. Glejte, ljubeznivi! glejte veliko čast, ktero ste zadobili pri svetem kerstu, da ste postali tempelj sv. Duha. O nikarte z grehom oskruniti tega tempeljna božjega; ali ne čujete, kaj sv. Pavl govori: „Kdor oskruni tempelj božji, tega bo Bog pogubil.“

5. Postali ste pri svetem kerstu tudi udje Jezusa križanega. Zato vas tudi duhovnik pri svetem kerstu s sv. križem na čelu in na persih zaznamnjuje rekoč: „Prejmi znamenje svetega križa na čelu, in na sercu; vzemi ž njim vero nebeških zapoved, in živi tako, da boš tempelj božji biti zamogel.“ Kdor se s križem zaznamnja, očitno spozna, da je kristjan, da je prisegel h Kristusovemu banderu in da hoče za njim hoditi tudi po ternjevem potu terpljenja. Pa zakaj zaznamnja duhovnik otroka samo na čelu in na persih? S tem, da duhovnik otroka na čelu prekriža, hoče reči: „Sprejmi

Kristusov nauk in ne sramuj se, Jezusa očitno pred vsem svetom spoznavljati! Prekriža ga pa na persih v spomin, da tudi mi moramo Jezusa ljubiti, ker nas je on toliko ljubil, da je dal za nas revne grešnike tudi svoje življenje.

6. Pri svetem kerstu ste bili tudi posebnemu božjemu varstvu izročeni. V ta spomin položi tudi duhovnik svojo desno roko na otroka in nad njim moli, da bi Bog iz njega izgnal vso slepoto serca in ga rešil vseh satanovih zadreg, s katerimi je bil zvezan . . . Kakor koklja razprostira svoje perute čez svoje mlade, da bi jih obranila pred sovražnikom, ravno tako je razprosterl tudi mašnik v imenu svete katolijske cerkve svojo roko čez vas in vas postavil pod posebno varstvo božje. In kakor je tudi Kristus na otročiče, ktere so mu matere prinesle, svoje roke položil in jih blagoslovil, ravno tako vas je blagoslovil tudi mašnik v imenu Jezusovem pri sv. kerstu. O, kako lepe vendar so šege, ktere obhaja sveta katolijska cerkev! Povsod se vidi, da jo Duh božji navdaja!

S k l e p.

Še več, ljubeznivi! bi vam danes rad od svetega kersta razlagal, pa časa mi zmanjkuje. Zatorej vas le to prosim, spoznajte in ohranite visoko čast, ktero ste pri svetem kerstu zadobili. H koncu vam bom še neko kratko pripoved povedal. —Neki misijonar v Ameriki je nekega divjaka podučil, kerstil, in s presvetim rešnjim Telesom previdel. Čez eno leto pride misijonar spet v tisti kraj. Divjak gre k njemu in ga prosi, da bi mu Jezusa spet zavžili dal. „Iz serca rad“, mu reče mašnik, „pa popred poklekni in se svojih grehov spovej!“ Na to mu divjak ves osupnjen odgovori: „Ali bi zamogel kerščen človek Boga razžaliti? Ali bi zamogli kristjani tako nehvaležni biti?“ Od veselja se misijonar in divjak razjočeta. Kdor izmed vas, ljubeznjivi! tako govoriti zamore, kakor ta Amerikanec, ta naj se veselja razjoče; kdor pa ne, ta naj solze pokore pretaka, da je zgubil že svojo nedolžnost; saj solze so drugi kerst, in sklenjene s pravim poboljšanjem pogasnejo peklenški ogenj in nam nebesa odpirajo. Amen.

Pridiga za 2. pobinkoštno nedeljo.

(Šege pri sv. kerstu; gov. J. Sk.)

„Neki človek je napravil veliko večerjo, in jih je veliko povabil.“ Luk. 14, 16.

V v o d.

Kteremu izmed vas, ljubeznivil bi se težko in britko ne zdelo, ako bi gostijo že napravil, in k tej svoje prijatle povabil, ti bi pa ne hotli priti? In glejte! tako se je godilo človeku, od ktereга danesnje sv. evangelje govori. Kdo pa je ta dobri človek, in kaj je ta velika večerja? Kdo drugi, kakor Jezus Kristus sam, ki je veliko gostijo, namreč sveto katoljsko cerkev na zemlji vstanovil. K tej gostiji so vsi povabljeni in uživajo jedila, ki hranijo dušo za večno življenje, namreč: molitev, božja beseda in Jezus, jagnje božje v presv. rešnem Telesu. K tej gostiji so bili povabljeni najpred Judje; pa niso hotli Jezusa spoznati in k njegovi večerji, namreč v sveto katoljsko cerkev iti; ker pričakovali so le bogatega Odrešenika, in ga še zdaj pričakujejo. Hišni gospodar se je nad tem obnašanjem razserdil, in je poslal svoje hlapce, namreč preroke in apostelne drugih gostov, sjdov, Samaritanov in očitnih grešnikov iskat. Ti so z veseljem sprejeli Jezusov nauk, so šli v cerkev božjo in so stoteren sad obrodili.

Tudi mi, ljubeznivi moji brati in sestre! smo bili k tej veliki nebeški gostiji povabljeni; ja, mi smo že pri nji, saj smo v sveti katoljski cerkvi rojeni in v njenih zveličavnih naukih podučeni. Pa kaj se vam zdi, skoz ktere vrata smo pa prišli k tej božji gostiji? Te vrata, ljubi moji! je sv. kerst. Ceremonije, ktere pri sv. kerstu vidite, sem vam začel danes teden razlagati in mi smo prišli v svojem razlaganju do trenutka, ko mašnik novorojenemu otroku nekoliko soli v usta denejo. „Kaj neki pomenja to? In ktere so še druge šege pri sv. kerstu?“ Od tega bote danes slišali; zdaj pa le prosite usmiljenega Jezusa, ktereга na altarji vidite, da bi

vodil moj slab jezik in tudi vam dal serčne želje do božje besede!

Razlaga.

1. Pri sv. kerstu dene duhoven otroku nekoliko posvečene soli v usta rekoč: Janez, vzemi sol modrosti: kakor namreč sol meso ohrani, da se ne usmradi, ravno tako varuje tudi prava modrost človeško dušo pred smradljivim grehom. Ja, ljubeznivi! pri svetem kerstu ste bili z nebeško modrostjo razsvetljeni, luč svetega Duha se je čez vas razlila; luč svete vere, ktera nas pelje iz te solzne doline gor v nebeške višave v večno življenje. In kakor sol jedi dobre in prijetne stori, ravno tako tudi prava modrost v naših srcih veselje obudi do razodetih resnic do svete vere. Tudi če samo sol okusite, ni dobra, in glejte! ravno tako je tudi življenje kerščenega z mnogimi grenkostmi namešano. Ali povejte mi sami: Ali je to kaj sladkega samega sebe zatajevati, svoje meso pokoriti, svoj križ nositi; krivičnim sovražnikom odpustiti; bolezn, sramoto in druge nesreče voljno prenašati? Pa, ljubeznivi! naj bo tudi kelih terpljenja, kakor sol, grenek, nikar čez Boga ne goderajate; če bo tukaj na svetu grenek, bo pa enkrat v nebesih z neizrečeno sladkostjo namešan!

2. Po tem, ko mašnik nekoliko nad otrokom pomoli in mu božji mir želi, zaroti nečistega duha, da bi iz otroka bežal rekoč: „Zarotim te, nečisti duh, v imenu Očeta, in Sina in svetega Duha, da greš, in pobegneš iz tega slabega služabnika božjega Janeza, ti preklet obsojen, ker on ti zapové, ki je z nogami po morju hodil, in Petru, ko se je topiti začel, svojo desnico pomolil. Spoznaj tedaj, prekleti hudič, svoje obsojenje, in daj čast živemu in resničnemu Bogu, daj čast Jezusu Kristusu njegovemu Sinu in sv. Duhu: in pojdi iz tega služabnika božjega Janeza, ker njega je sebi Bog in gospod naš Jezus Kristus k svoji gnadi, k posvečenju, in studentu kersta milostljivo poklical.“ Kristjani! kaj pa vi mislite od tega zarotenja nečistega Duha? Je morebiti res otrok od njega obseden, ki otroka muči, kakor se je ob času Kristusa godilo? To ne, ampak nar stareji cerkveni očetje učé, da to zarotenje (ekorcizem) je sveti ogenj, ki nekerščenega očisti, ga oblasti pe-

klenskega sovražnika odtegne in za sv. kerst pripravi. Po grehu naših prvih staršev smo pod hudičevu oblast padli, neka hudobna moč kraljuje nad nami, in ta se nečisti duh imenuje, ker pride od njega, od očeta greha. Pa ta moč mora pri sv. kerstu zbežati; zato že sv. Janez govori: „Zato je prišel Sini božji, da razdere satanove dela.“

3. Po tem duhoven otroka na čelu s križem zaznamova rekoč: „Tega znamenja svetega križa, katero mi njegovemu čelu damo, se ti, prekleti hudič, ne priderzni nikoli oskruniti. Po tistem Kristusu Gospodu našem. Amen.“ Moč svetega križa čez peklenkega sovražnika so dobro spoznali že prvi kristjani; zato pravi sv. Ciril: „Kakor se pes pred palico ustraši, tudi hudi duh, kedar vidi križ delati, ker spomni se tistega križa, s katerim ga je Jezus premagal.“

4. Duhoven za tem še svojo roko na otrokovo glavo položi, nekoliko nad njim pomoli, položi konec stole na otroka, in ga pelje zdaj v cerkev rekoč: „Janez, pojdi v tempelj božji, da imaš del s Kristusom v večno življenje. Amen.“ To, kristjani! vas opominja, da je zdaj otrok otét hudičevi moči, in pod moč in oblast križanega Jezusa postavljen; po katerem je zadobil oblast v tempelj božji iti in delež imeti na Kristusovem zasluženju.

5. Ko duhoven otroka z botri vred v cerkev vpelje, moli na glas apostoljsko vero in sv. Očenaš, in botri molijo za njim. Od kod je pa ta navada? V prvih časih kersanstva so se škofi in mašniki ojstro Jezusovega povelja držali, ki je zapovedal rekoč: „Pojdite po celem svetu, učite vse ljudi in kersčujte jih! „Je želel odraščén Jud ali neznanbog sv. kerst sprejeti, bil je popred v sveti veri dobro podučen. Učenci, ki so se za sv. kerst pripravljali, bili so v tri rede razdeljeni, in so dobivali svoj poduk od škofa ali drugih duhovnikov. Kteri so bili že zadosti podučeni, bili so v kersanskih reznicah še popred izprašani, in veliko saboto so morali apostoljsko vero in Gospodovo molitvo ali Očenaš, očitno in na glas v cerkvi moliti. Od te navade pride, da še dan-današni botri mesto otroka apostoljsko vero in Očenaš molijo; ker v teh kratkih molitvah je skorej ves kersanski nauk zapopaden.

Ljubeznivi! ko ste bili še majhni otročiči, niste še zamogli pokazati, koliko ste v sveti veri podučeni; namesto vas so takrat odgovarjali vaši botri. Ali zdaj so nekteri izmed vas že več pridig in keršanskih nauk doma in v cerkvi slišali, nekteri so tudi v šolo hodili, pa baram vas: „Ali pa teh nauk še niste pozabili? Ali tudi vi rasete v zastopnosti in modrosti?“ Pa, oh žalosten moram reči, da je še veliko veliko taci, ki še v prvih in nar potrebnejših resnicah svete katoljske vere niso zadosti podučeni. Od kod pa pride to?

Ljubi moji! to je lahko uganiti. Komej za pridigo in keršanski nauk pozvoni, že se nekteri, katerim je pri pridigi in keršanskem nauku dolg čas, iz cerkve pomikujejo, na vas grejo, ali pa se po britofu poležejo; povejte mi, ali se je potem čuditi, da marsikteri še deset božjih zapoved ne znajo? Ob, to je žalostno! tako se vedno greši zoper sv. Duha, od katerih grehov pa veste, da Kristus govori, da ne bodo odpuščeni ne na tem ne na unem svetu. Kako žalostno pa tudi z našo šolo stoji, kolikò je taci staršev, katerim je živina bolj pri sercu, kakor neumerjoče duše njih otrok; odkod torej pride; da vaši otroci tako malo znajo? Ja, ljubi moji! čudežev mi ne znamo delati, če otrok ne bote v šolo pošiljali, se ve da tudi ničesar znali ne bojo. Zatorej vam vsem - skupej danes z besedami sv. Pavla kličem: „Rasite v spoznanju in nauku Jezusa Kristusa!“

6. Zdaj stopijo botri z otrokom h kerstnemu kamnu, in mašnik še enkrat nečistemu duhu v imenu presv. Trojice zapové, da zbeži od otroka, katerega je Kristus v svojo cerkev poklical.

Kar prostor zadene, kjer se kerščuje, ve se toliko, da aposteljni niso nobenega posebnega kraja za sv. kerst odločili. Sv. Filip je nekega kraljiča v vodi zraven ceste, in učeni Tertulijan terdi, da je sv. Peter v reki Tiber, ktera skoz Rim teče, kerščeval. Ob času hudega preganjanja kristjanov delili so mašniki sv. kerst tudi po jamah in ječah. Ko je pa sveta cerkev mir zadobila, začele so se zidati kerstne kapelice ktere so latinsko: „Baptisteria“ imenovali. Te cerkvice so bile večidel okrogle nektere tudi na šest ali osem oglov; znotrej

so bile malane in so imele altar, na katerem se je sveta maša obhajala, kedar so ljudi kerščevali. V sredi je stal kerstni studenec ali kerstni kamen iz dragega marmora narejen. Nar starejša te sorte kerstnih cerkvic, je cerkva sv. Janeza v Rimu.

7. Pri sv. kerstu ste tudi butaro na se vzeli, da ne bote zapeljivi glas hudobnega duha in greha poslušali, timveč svoje ušesa božji besedi odpirali; zatorej se tudi duhoven po Kristnovem izgledu s slino svojih ust dotakne ušes in nosnic otrokovih in pravi: „Epheta, to je odpri se k prijetnemu duhu. Ti pa, hudobni duh, pobegni od tod, ker se ti bo božja sodba približala.“ Če ima kdo kužno bolezen, osmradi tudi zrak, ravno tako delajo tudi hudobneži, ki s smradom svojih besed in del tudi nedolžne duše v jamo časne in večne nesreče pahajo. Če pred kužnimi ljudmi bežiš; o zakaj ne bežiš pred takimi ljudmi, ki z gerdimi marnji, klafarskimi pesmami in gerdimi rečmi tvojo nedolžno dušo do smerti okužijo?

8. Potem se začne kerstna obljava; torej duhoven h kerstu namenjenega otroka vpraša rekoč: „Janez, ali se odpoveš hudiču? In vsemu njegovemu napuhu?“ In botri namesti otroka trikrat odgovore: „Odpovem se. — K tej kerstni obljudi spada tudi sveta vera, zatorej duhoven dalej vprašuje: „Janez, veruješ v Boga Očeta vsegamogočnega stvarnika nebes in zemlje? Veruješ v Jezusa Kristusa Sina njegovega edinega, kateri je rojen bil in je terpel? Veruješ v sv. Duba, sveto katoljsko cerkev, gmajno svetnikov, odpuščanje grehov in večno življenje?“ In botri spet trikrat namesti otroka odgovorijo: „Verujem“.

Dasiravno je otrok že h kerstu namenjen, in je po svojih botrih sv. kerst prosil, ga duhoven, preden je kerščen, vendar spet vpraša, da vé njegovo čisto željo po sveti veri, in njegovo stanovitnost v nji.

Kristjan! pri sv. kerstu si v pričo Boga, svojega angela varha, vpričo mašnika in svojih botrov prisegel, da se odpoveš satanu in vsem njegovim delom; oh spomni se večkrat te svoje kerstne obljube! Tukaj si povzdignul svojo desnico in si rekel: „Odpovem se ti satan! zaničujem te in ničesar nočem s teboj opraviti imeti. Ti pa, o Jezus, bodi moj gospod in mojster; tebe se oklenem, in bom z veseljem za tvojim banderom hodil,

tebi hočem živeti in umreti. Svoje vere ne bom nikdar zatajil. Obljubim ti, vsegamogočni Bog, da bom tvoje zapovedi zmirej spolnoval, tebe ljubil čez vse in svojega bližnjega, kakor sam sebe.“

9. Po storjeni kerstni obljudi ste bili med Kristusove vojsake vsteti, v ta spomin vidite tudi mašnika, da otroka na persih in med plečami s sv. oljem v podobi križa pomaže rekoč: „Pomažem te z oljem zveličanja, v Kristusu Jezusu Gospodu našem, da imaš večno življenje. Amen.“ Človeško življenje je vedni boj zoper tri mogočne sovražnike: zoper hudiča, zoper lastno meso in zoper hudobni svet. Zatorej vas je mašnik s sv. oljem pomazal najpred na persih, ker v persih ima človek moč, da bi se vi serčno zoper te tri mogočne sovražnike vojskovali in jlt tudi premagali; med plečami vas je pomazal, da Jezusov jarm z veseljem na se vzamete, in ga za njim nosite, dokler vam ga smert od vaših pleč ne odvzame. Poprašajte same sebe ljubeznivi! Ali ste serčni Jezusovi vojščaki, ali kar? Ste vselej zvesto pri Kristusovem banderu ostali? Pri vojščakih je ostra postava, da se vsak ustrelj, ki bandero svojega cesarja popusti in k sovražniku pobegne; tudj mi, kedarkoli smertno grešimo, zapustimo bandero kralja nebes in zemlje in postanemo krivi večne smerti. O hvalite neskončno usmiljenje božje, da vas še ni po vašem zasluženju sodil; pa v novic mu obljubite, da se bote od zdaj zanaprej serčno vojskovali za Kristusa in Njegovo sv. cerkev.

S k l e p .

Izgled pa še več izda, kakor beseda; zatorej vam bom h koncu neko kratko zgodbo povedal: V Afriki je pred mnogimi leti neusmiljeni kralj Hunerih kristjane grozovitno preganjal. Med vjetimi je bila tudi neka imenitna gospa, Dionizija po imenu. Imela je pri sebi svojega edinega sinu, ki je še majhen bil in se na vsem životu tresti začel, ko je grozovitne martre ogledal, ktere so njega in njegovo mater čakale. Pa, kakor nekdej mati makabejskih sinov, je tudi ona svojemu sinčeku toliko goreče na serce govorila, da je obljubil z materjo tudi umreti. Pred očmi žalostne matere fantiča slečejo in ga neusmiljeno s šibami tepejo. O strašen pogled za serce ljubeznive matere! In vendar mu ona

vpije: „Pomisli, moj sinček! da sva v imenu presvete Trojice, v katoljski cerkvi kerščena. O nobena sila nama ne sme vzeti belega oblačila nedolžnosti, ktereга sva pri svetem kerstu zadobila, da Jezus, kedar pride po naju, pri nama sva-tovsko oblačilo najde. Le stanoviten ostani, tej ljubej mojega serca! Po kratkem terpljenju te čaka večno veselje; že ti tvoj Jezus lepi venec spleta v sv. raju!“ Fantič je ostal stan-oviten med strašnimi bolečinami, in kmalo so nesli božji angeljci nedolžno dušo v svete nebesa. Tudi mati je v strašnih bolečinah svojo dušo izdahnula in svojega sinčeka spet vesela v hiši nebeskega Očeta našla. Glejte kristjani! serčne voj-ščake, ki so raji življenje dali, kakor da bi Jezusovo bandero zapustili. O res srečen, kdor do konca stanoviten ostane, temu bo dal Jezus krono večnega življenja! Amen.

Pridiga za 3. pobinkoštno nedeljo.

(Praznik sv. Alojzja; hranimo prelepo nedolžnost! Gov. A. P.)

„Blagor neomadeževanim, kateri se ravna jo po postavi Gospodovi!“ Ps. 118, 1.

V v o d.

Po besedah Jezusovih, ki smo jih slišali v današnjem sv. evangelju je veliko veselje v nebesih nad vsakim grešni- kom, kateri se spokori. Pač lahko si mislimo in spoznamo, da je gotovo še večje veselje pri Bogu, med angelji in svet- niki v nebesih nad vsako čisto, nedolžno dušo — gotovo še večje veselje, viditi jo zlasti pred altarjem vso z Jezusom združeno in zedinjeno, ko se mu v njegovo varstvo izroču je, iz serca mu zvesta ostati obljubuje in si tudi vse prizadeva, ohraniti prelepo nedolžnost. Ravno zato je pa toliko bolj žalostno in bitko, viditi mladenče samopašno in razujzdano živeti, pohujševati in zapeljevati se, ter eden drugoga v greh in pogubljenje pripravljati — viditi dekleta, ki le svetu dopasti iščejo, in ne morejo dosti hiteti, da lepo čistost in nedolžnost napravijo — viditi otroke brez varha, brez sramožljivosti, spačene že v prvi mladosti — viditi starše vse v nemarne in neskerbne za svoje zveličanje in za zveličanje svoje družine!

Pač lep izgled za vse mlade ljudi je sv. Alojzi, kterega spomin smo minulo sredo obhajali in kterega je katoljška cerkev mladini in zlasti šolski mladini za posebnega pomočnika ali patrona postavila. Zato hočemo dans nekoliko spremisliti najpervo njegovo življenje, potem pa se iz njegovega življenja posebno nedolžnosti učiti, ter spoznati, kako da je lepa, spoznati pa tudi pripomočke, s kterimi se ohraniti zamore. Sv. Alojzi, prosi za nas!

Razlaga.

Sv. Alojzi, sin Ferdinanda Goncaga, vojvoda Kastiljonskega, in Marte, njegove pobožne žene, bil je rojen v Kastiljonu na Laškem v letu 1568. Kakor hitro se je nekoliko pámeli zavedel, ga je bógaboječa mati učila pobožno delati sv. križ, sv. imeni Jezusa in Marije spoštljivo izgovarjati, Boga ljubiti čez vse, ter nedolžne ročice proti njemu povzdigovati. Še le 4 leta starega sinka vzame oče v taborišče, kjer so vojaki svoje vaje imeli. Ondi je za igračo enkrat skrivaj malo smodnika (pulfra) vzel, pa tudi od vojakov nekaj kletvic in slabih besed se privadil. Samo v tem se je bil sv. Alojzi še v otročji nevednosti pregrešil; pa doma potem od matere posvarjen spoznal je urno svoj pregrešek, obžaloval ga in oostro pokoril vse svoje žive dni. Še clo majhnega že so večkrat našli v kakem samotnem kotičku moliti in svete bukve prebirati. Še le 7 let star je že sklenil, Bogu prav služiti in posebno tudi Marijo častiti; temu sklepu je pa tudi tako zvest ostal do konca svojega življenja, da nikdar ni smertno grešil. Bral je zlasti rad življenje svetnikov, in od njih se učil, posebno čistost in nedolžnost ljubiti in varovati; zato je skerbno premagoval vse skušnjave, vseh grešnih priložnost povsod se ogibal, svoje počutke in zlasti oči vedno krotil. Nad njim se je vidila tudi sama krotkost in ponižnost; kar bi imel rad, je vse le prosil, starše in učenike pa posebno spoštoval in natanko vbogal; družina ga je sploh le „angeljška“ imenovala. V mestu Fiorenci je z vidno ginljivostjo in podbudljivim izgledom svojo prvo sv. spoved opravil. Še večja pa je bila njegova gorečnost, še obilniša priprava, še priserčniša zahvala njegova, ko je v Kastiljone

nazaj pridši od sv. Karola Boromeja, Milanskega nadškofa, v 13. letu svoje starosti prvo sveto obhajilo prejel. Odsihmal se je še posebna pobožnost do sv. altarskega zakramenta; posebna ljubezen do Jezusa pri njem pričela in v njegovem sercu vnela. Tudi siromake je posebno ljubil, in jim zavolj Boga rad pomagal; pa tudi podučil in posvaril je rad, kjer je vidil in spoznal, da je treba. Trikrat v tednu se je postil in tudi na terdem ležal; v 14. letu svoje starosti pa se navadil in jel že s premišljevanjem moliti.

V 15. letu svoje starosti je jel stan si voliti, in je po dolgi in goreči molitvi poklic do duhovskega stanú in posebno do reda (ordna) Jezusove družbe v sebi čutil, in v ta red stopiti sklenil, zato da bi več storiti zamogel v svoje in družih zveličanje. V praznik vnebovzetja device matere Marije ga je v cerkvi nekaj posebnega v tem sklepu še bolj poterdilo in mu spoznati dalo božji poklic. Pobožna mati mu je precej in rada v to privohla; oče pa, ki je sv. Alojzja v vojaškem stanu imeti želel, ga je 3 leta odvraceval in vstavljaj, preden mu je poslednjič privolil, potem ko mu je mladeneč v živem spoznanju svojega poklica naravnost rekel: „Oče! Bog me kliče v ta stan, in vi se vstavljate božji volji, dokler mi ne dopustite spolniti svojega sklepa.“ Tako je bil v 18. letu svoje starosti kot novinec v družbo Jezusovo v Rimu sprejet. Ondi je bil vsem svojim tovaršem zgled prave svetosti in popolnosti. Leta 1591 pa je vstala v Rimu kužna bolezen; po dovoljenju svojih viših je tudi sv. Alojzi s serčno ljubeznijo bolnikom stregel, v nevtrudljivi strežbi bolnikov pa tudi sam bolezen nalezal. Tri mesce je ležal hudo bolen; pa tudi v boleznih svojih navadnih molitev, premišljevanja in branja ni opustil; tudi v boleznih se je še pokoril, kolikor mu je bilo dovoljeno. Ko mu zdravniki bližnjo smert napovedó, se Alojzi veš zveseli, in poln radosti zaprosi pričujoče, naj bi ž njim zahvalno pesem zapeli, ker bo kmalo z Bogom, Marijo, angelci in svetniki v nebesih zedinjen. Z britko martro v rokah, od svete ljubezni po Jezusu ves hrepeneč, je umerl osmi dan po svetem Telesu leta 1591 v 24. letu svoje starosti in v 6. letu po vstopu v družbo Jezusovo. Po mnogih čudežih, ki so se po njem godili, bil je od papeža Benedikta XIII. l. 1726 slovesno za svetnika raz-

glašen, in mladini sploh, posebno pa učencem v zgled nedolžnosti in deviške čistosti postavljen. Že precej po njegovi smerti je sv. Magdalena Paciška v Firenci zamaknjena devica zaklicala: „O v kolikem veličastvu se znajde Alojzi v nebesih!“

Ako zdaj življenje sv. Alojzja prevdarimo, vidimo in spoznamo, da se imamo od njega učiti prave, goreče molitve, pobožnega, svetega premišljevanja in branja, priserčne ljubezni do Jezusa in Marije, skerbnega pripravljanja in prave gorečnosti za prejemo svetih zakramentov, od Jezusa posebno priporočene krotkosti in ponižnosti, prave zvestobe do Boga in stanovitnosti v spolnovanju vseh dolžnost svojega poklica, skerbno krotiti tudi svoje počutke, ter varovati se najmanjšega greha. Posebno pa se sveti nad njim in se nam kaže, v vsi svoji lepoti njegova čista nedolžnost, ktera ga je Bogu in ljudem čez vse prikupila, in mu največo čast in veselje v nebesih pripravila; zavolj te njegove čiste nedolžnosti so ga že na svetu „angeljčka“ imenovali in ga zdaj vsa katolijska cerkev „angeljskega mladenca“ imenuje. Že sveti cerkveni učniki namreč spričujejo, da so čiste, nedolžne duše angelom podobne in enake, in jim nar bolj dopadljive, da jih Bog sam posebno ljubi, in je zato svojemu edinorojenemu Sinu najčistejšo, najnedolžnišo devico za mater izvolil. Sveti Duh sam pravi po sv. pismu, da so čiste, nedolžne duše v nebesih v posebni časti, da so vedno in najbližjeji okrog Jagnjeta božjega, ter novo pesem pojo, ktere nihče drug peti ne more. Kdo bi torej nad čistimi, nedolžnimi dušami posebnega veselja in dopadanja ne imel! Veselo je viditi spomladi drevesa, travnike in verte, kedar se vse v najlepšem cvetju znajde; lepo je gledati bliščeče solnce na nebu in svitle zvezde o jasni noči migljajoče; veličasten razgled se o posebnih slovesnostih zlasti po mestih pred našimi očmi razgrinja: ali še neizrečeno lepša in častiljivša je pred Bogom čista, nedolžna duša v vsi njeni lepoti. Sv. pismo pravi: „O kako lep je čist rod, ki se v čednosti sveti; njegov spomin je večer, ker pri Bogu in pri ljudéh hvalo ima!“ (Modr. 4, 1.) In v drugem kraju sv. pisma pravi sv. Duh: „Vse, kar je lepega, druzega in imenitnega na svetu, ni nič proti čisti, nedolžni duši.“ In znana pesmica pravi po pravici:

„Prelepo se sveti srebro in zlató,

Še lepši nedolžno je serce mladó.“

Da bote pa tolikanj lepo in Bogu čez vse dopadljivo nedolžnost ohranili, je treba zlasti po naslednjih pripomočkah ravnati se:

1. Varujte se skerbno, ljubi mladenčiči in dekleta! vsake slabe, pohujšljive tovaršije, gerdega ponočevanja, zapeljivega plesa in drugih zgolj posvetnih kratkočasov in grešnih priložnost. Svet vas bo sicer po svoji navadi potem zasmehoval in za priproste in neumne imel; toda spomnite se, da si s tem služite božjo prijaznost in nebesko veselje, katero je neskončno več vredno, kot vse veselje, vsa prijaznost in dobrota tega sveta; spomnite se, da vam svet po smerti nič dati, pa tudi nič vzeti ne bo mogel. Spomnite se zlasti na besede sv. pisma, ki pravi: „Kdor svet ljubi, v njem ni ljubezni (ljubezni božje).“ Jezus sam pravi: „Blagor vam, če vas svet sovraži, in vse hudo zoper vas lažnjivo govori zavolj mene; veselite se in od veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih!“

3. Imejte vedno Boga pred očmi, spominjajte se povsod njegove vpričnosti, molite radi, priporočujte se goreče vsak dan Mariji, prečisti Devici, sv. Jožefu, njenému deviškemu ženinu, in sv. Alojzju, angeljskemu mladenču in posebnemu varhu ljube nedolžnosti: potem vas bo Bog toliko obilniši varoval, toliko obilniši vam pomagal, da ohranite ljubo nedolžnost. K temu je pa tudi dobro in potrebno, poslednje reči, smert, sodbo in večnost pogostoma premišljevali, ter spomniti se večkrat na besede Jezusove: „Kaj bo človeku pomagalo, ako tudi celi svet pridobi, svojo dušo pa v pogubljenje pripravi?“

3. Kdor naukov Jezusovih ne vé, ne posluša in v sercu ne ohrani, tudi v svoje zveličanje po njih živeti ne more; kako bo tak svojo čistost in nedolžnost ohranil? Torej je potrebno, tudi pridige in nauke zvesto poslušati, pa si tudi vse prizadajati, da po njih ravnamo svoje življenje in pridigarje in učeničke ponižno vbogamo. „Kdor vas posluša, pravi Jezus od njih, mene posluša.“ — „Blagor tistim, kateri božjo besedo poslušajo in jo ohranijo!“ In sv. apostelj Pavl pravi: „Ne

(sami) poslušavci, temuč spolnovavci postave (božje besede) bodo opravičeni.“ Vaše narveče veselje in vsa vaša skerb naj bo torej, božjo besedo poslušati in premišljevati, in pa po nji vseskozi svoje življenje ravnati; ker brez tega ni ne čistosti, ne opravičenja, ne zveličanja.

4. Slednjič je tudi potrebna pogostna dobra spoved in vredno sv. obhajilo. „Jaz sem terta, vi ste mladike; brez mene nič ne morete storiti“, pravi Jezus. „Kdor (pa) je moje telo in pije mojo kri, ostane v meni, in jaz v njem.“ Naj si misli in reče kdo kar koli hoče, to je gotovo: da zlasti nedolžnost le tisti ohraniti zamore, kdor si prizadeva, svojo vest pogostoma v dobri spovedi očiščevati in z Jezusom v sv. obhajilu se večkrat vredno skleniti; in da čistosti in nedolžnosti nikakor ohranil ne bo, komur ni mar za pogostno spoved in sv. obhajilo, kolikor k temu priložnosti ima. O da bi se pač vsak spomnil in dobro premislil, da je ložnji nedolžnost do konea ohraniti, kakor pa po zgubljeni nedolžnosti resnično pokoro storiti! O da bi pač vsi živo spoznali, da je le v Bogu in nedolžnosti pravo veselje, le v Bogu in nedolžnosti prava sreča! O da bi se pač po tem spoznanju zlasti preljuba mladina vse prizadjala, po omenjenih pripomočkih zvesto se ravnati, ter po zgledu sv. Alojzja skerbno varovati in vedno ohraniti sprelepo nedolžnost!

• S k l e p.

Sklenite torej to spolniti vsi mladenči in dekleta; saj bo to vaša nar veča čast, nar veča sreča, nar veče veselje v tem in prihodnjem življenju. Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija.

Za korarja pri stoln. kapiteljnu v Celovcu je imenovan g. Andrej Raspotnik, č. korar, duh. svetov. in fajm. na Reberci. Gg. kaplani so postali fajmoštri: Wasina Karl v starem Dvoru, Punčart Jož. v Dobrijah in Simoner Mih. v št. Lorenca v lesni dolini. G. Cepic Fr. za proviz. na Reberco. Prestavljeni so gg. kaplani: Milar Pavl v železno Kaplo, Oswald Jož. v Guštajn, Travn Juri v št. Jurje v Zili, Bulacher Avgust k stolni cerkvi v Celovcu, Volkert Jož. v Sovodje in Globočnik Jan. iz Rude v Žabnice na sv. Višarje. Pomaga mu g. Vavtižar Luka. — G. Štangl Gust. se poda v zač. pokoj. Umerl je g. o. Otokar Taš, duh. iz kapuc. reda v Celovcu. R. I. P.!